

Ε΄ ΤΑΞΗ

Έχει η τέχνη ταυτότητα;

Βιβλίο Μαθητή Β1

D.IS.1

Technology
Station

«Η τέχνη δεν έχει σύνορα»

Σκεφτόμαστε και συζητάμε με τους συμμαθητές μας την παραπάνω φράση, αλλά και την «παγκόσμια» γλώσσα της τέχνης...

Καταγράφουμε μετά, κάποιους γνωστούς πίνακες ζωγραφικής που ξέρουμε. Ποιοι πίνακες αναφέρθηκαν από τους περισσότερους;

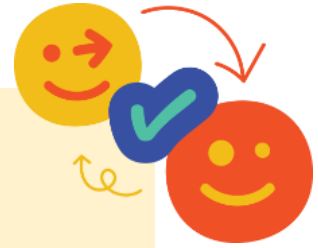
D.IS.2

Collaboration
Station

«Παγκόσμια μηνύματα»

Η κάθε ομάδα επιλέγει έναν από τους πίνακες που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη δραστηριότητα καθώς και ένα σύγχρονο κοινωνικό ή περιβαλλοντικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο άνθρωπος. Έπειτα, με φαντασία, τα παιδιά φτιάχνουν μια αφίσα ευαισθητοποίησης για το συγκεκριμένο πρόβλημα.

D.IS.3

Teacher Station

Παρατηρήστε την παρακάτω εικόνα...

- Ξέρετε ποιο λογοτεχνικό έργο αξιοποιεί η παραπάνω εικόνα-σκίτσο;
- Σε ποιο ζήτημα πιστεύετε ότι αναφέρεται;
- Πιστεύετε ότι γίνεται κατανοητό το «μήνυμα» της από όλους τους ανθρώπους;

D.IS.4

Independent Station

Αν ήμουν εγώ καλλιτέχνης...

Επιλέγω μια μορφή τέχνης και δημιουργώ το δικό μου «έργο τέχνης» (ποίημα, τραγούδι, πίνακας, γκράφιτι, θεατρικό κ.λπ.) με θέμα «Όλοι ίδιοι, όλοι διαφορετικοί».

Καλλιτέχνες του κόσμου

D.IS.5

Collaboration
Station

Τα παιδιά αναζητούν πληροφορίες για τη ζωή και το έργο καλλιτεχνών από τον τόπο καταγωγής τους ή από διαφορετικές χώρες.

Φτιάχνουν έπειτα ένα κολλάζ με τις πληροφορίες αυτές, για να αναρτηθούν σε μία «έκθεση».

D.IS.6

Teacher
Station**Ένας πίνακας, πολλές «αναagnώσεις»...**

Το «Araarea» είναι ένα έργο του 1892 του πολύ γνωστού Γάλλου ζωγράφου Paul Gauguin. Παρατηρούμε προσεκτικά τον πίνακα και φανταζόμαστε την «ιστορία» του.

Ποιες μπορεί να είναι οι δύο γυναίκες μπροστά; Από πού μπορεί να κατάγονται; Τι μας κάνει εντύπωση; Τι παρατηρείτε στα χρώματα;

D.IS.7

Collaboration
Station

Το «προσφυγάκι»

Το άγαλμα που κρύωνε...

Ένα μικρό αγόρι φτιαγμένο από μάρμαρο ήταν το άγαλμα που κρύωνε. Και φορούσε μια χοντρή κάπα με κουκούλα και κρατούσε στην αγκαλιά του ένα μικρό σκυλάκι, μαρμάρινο κι αυτό. Και κρύωνε πολύ, όχι απ' το κρύο, όχι. Ο λόγος ήταν άλλος, πιο βαθύς. Για την ακρίβεια, δύο ήταν οι

λόγοι.

Νοσταλγούσε αθεράπευτα τη μακρινή του πατρίδα στη Μικρασία, στην άλλη, την αντίπερα όχθη του Αιγαίου. Από κει το κουβάλησαν μες στο μεγάλο χαλασμό, τότε που αλαφιασμένοι οι άνθρωποι εγκατέλειπαν, λέει, όπως όπως τα σπίτια τους, για να σωθούν, και σκόρπισαν πρόσφυγες στους πέντε ανέμους. Για να το σώσουν, το φόρτωσαν κι αυτό σ' ένα καΐκι και το 'φεραν στην Αθήνα και το στησαν εκεί στο μεγάλο μουσείο.

Και θυμόταν το μικρό άγαλμα πως το 'χε φτιάξει ένας λεβέντης γλύπτης σγουρομάλλης, δύο μέτρα μπόι. Πριν πολλά πολλά χρόνια το σκάλισε με περισσή μαστοριά και μεράκι σ' ένα κομμάτι μάρμαρο, πλάι στη θάλασσα. Κι ήταν ο μήνας Αύγουστος. Πώς να ξεχνούσε το μικρό άγαλμα το φλοίσβο των κυμάτων, τη μυρωδιά της ξαφνικής καλοκαιρινής βροχής στα θερισμένα σταροχώρα της πατρίδας τους; Και πώς αλήθεια, πώς να γινόταν, λέει, να ξαναβλεπε ακόμη μια φορά τη μακρινή πατρίδα του; Και ένιωθε απέραντη μοναξιά το μικρό άγαλμα μες στο μεγάλο μουσείο της Αθήνας, γιατί, σαν παιδί που ήταν, αποζητούσε παιδιά να παίξει, παιδιά που να μιλούνε τη δική του γλώσσα...

Το προσφυγάκι», άγαλμα μικρού παιδιού με σκυλάκι στην αγκαλιά, βρέθηκε το 1922 στο Γεροντικό της Νύσσας στη Μ. Ασία από τον αρχαιολόγο Κωνσταντίνο Κουρουγιώτη. Μεταφέρθηκε στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο της Αθήνας τις πρώτες μέρες της καταστροφής της Σμύρνης.

- Γιατί πιστεύεις ότι ονόμασαν το αγαλματάκι αυτό «προσφυγάκι»;
- Τι νοσταλγούσε το αγαλματάκι της ιστορίας (τι του έλειπε);
- Το κείμενο αυτό είναι απόσπασμα από λογοτεχνικό βιβλίο. Μπορείς να σκεφτείς τη συνέχεια της ιστορίας;

D.IS.8

Independent
Station

Το δικό μου αγαλματάκι

Δημιουργώ το δικό μου αγαλματάκι-προσφυγάκι για ένα μουσείο. Του δίνω ένα όνομα και φαντάζομαι την ιστορία του.

Από πού κατάγεται; Πώς βρέθηκε στο μουσείο;

D.IS.9
Technology
Station

Ε9 Μουσική του κόσμου

Τι είδους μουσική ακούτε;

Σε ποια γλώσσα;

Το κάθε παιδί εκφράζει την προτίμησή του και ο/ εκπαιδευτικός φτιάχνει ένα γράφημα με τις προτιμήσεις των παιδιών.

Μετά, τα παιδιά ακούνε γνωστά τραγούδια και μουσική σε διαφορετικές γλώσσες. (Σημειώνουν λέξεις και φράσεις που αναγνωρίζουν)

Ακολουθεί συζήτηση:

Έχετε ξανακούσει τα κομμάτια αυτά;

Πού;

Σε ποια γλώσσα είναι;

Το γεγονός ότι οι καλλιτέχνες κατάγονται από διαφορετικές χώρες και η γλώσσα που μιλούν είναι διαφορετική, τους εμπόδισε να γίνουν παγκοσμίως γνωστοί;

D.IS.10

Collaboration
Station

Μουσικοί με αναπηρία

Ο καλύτερος κιθαρίστας τζαζ όλων των εποχών ξεκίνησε να παίζει μουσική από την παιδική του ηλικία, αρχικά ως βιολιστής και περνώντας αργότερα στο μπάτζο και την κιθάρα. Σε ηλικία 18 ετών έπαθε εγκαύματα πρώτου και δευτέρου βαθμού σε πάνω από το 50% του σώματος του. Το δεξί του πόδι ήταν παράλυτο και δύο από τα δάχτυλα του δεξιού του χεριού, ο μέσος και ο παράμεσος, σοβαρά παραμορφωμένα και μερικώς παράλυτα. Με επίπονη φυσιοθεραπεία, ο **Τζάνγκο** κατάφερε να ξαναπερπατήσει. Σαν αυτό να μην ήταν αρκετό, ανέπτυξε μια νέα τεχνική στην κιθάρα παίζοντας όλα τα σόλο του με δύο δάχτυλα και χρησιμοποιώντας τα μερικώς παράλυτα μόνο για ακόρντα.

Μια από τις μεγαλύτερες μορφές της κλασικής μουσικής, ο **Μπετόβεν** άρχισε να χάνει την ακοή του σταδιακά μέχρι που έγινε τελείως κωφός. Για να μπορεί να παίζει χρησιμοποιούσε μια ειδική διάταξη που μετέφερε τις δονήσεις από το πιάνο στο σώμα του με μια ράβδο που έπρεπε να δαγκώνει κατά τη διάρκεια των ρεσιτάλ.

Αν και δεν γεννήθηκε τυφλός, ο **Ρέι Τσαρλς** άρχισε να χάνει την όραση του από την ηλικία των πέντε. Στα επτά του χρόνια η απώλεια της όρασης του ήταν ολοκληρωτική.

Ο Charles έμαθε τη μουσική με τη μέθοδο Braille κάτι που ο ίδιος ισχυρίζεται ότι τον βοήθησε να ασκήσει τη μνήμη του. Παρά την αναπηρία του, ο Τσαρλς έγραψε μεγάλες επιτυχίες όπως τα Georgia on My Mind και Hit the Road Jack και σήμερα θεωρείται ένας από τους θρύλους της αμερικάνικης μουσικής.

Αντίθετα με τον Charles, ο **Stevie Wonder** γεννήθηκε τυφλός. Δείχνοντας εξαιρετική δύναμη ψυχής, ξεπέρασε τους περιορισμούς και στα 11 του χρόνια είχε ήδη συμβόλαιο με τη Θρυλική Motown Records. Κατά τη διάρκεια της καριέρας του κέρδισε 22 βραβεία Grammy. Σήμερα ανήκει στο Rock and Roll Hall of Fame.

Πηγή: <https://www.news247.gr/psixagogia/oi-deka-megaliteroi-mousikoi-me-anapiria/>

Ακολουθεί συζήτηση σχετικά με τους συγκεκριμένους καλλιτέχνες που παρά την αναπηρία τους κατάφεραν να αφοσιωθούν στην αγαπημένη τους τέχνη.

- Γνωρίζετε άλλους/άλλες καλλιτέχνες που παρά τα προβλήματα υγείας που είχαν/απέκτησαν, έγιναν ιδιαίτερα γνωστοί;
- Πώς κατάφεραν να ξεπεράσουν τα εμπόδια;

Στο πλαίσιο αυτό, μπορούν τα παιδιά να κάνουν μια σχετική έκθεση στο σχολείο τους με άτομα με αναπηρία (αθλητές, καλλιτέχνες) που κατάφεραν τους στόχους τους παρά τις δυσκολίες.

Eye harp

D.IS.11

Technology
Station

<https://elearning.remacproject.eu/?p=1715>

Παρακολουθούμε το κείμενο. Τι δείχνει; Τι είναι το eye harp;

Τώρα διαβάζουμε το κείμενο:

Ο μόλις 11 ετών Joel από την Ισπανία και ο Alper από την Τουρκία σίγουρα θα αισθάνονται ευγνωμοσύνη απέναντι στον Ζαχαρία. Το ίδιο και χιλιάδες ακόμα άνθρωποι σε ολόκληρο τον κόσμο με βαριές κινητικές αναπηρίες που μπορεί να μην τον έχουν γνωρίσει ποτέ από κοντά. Χάρη όμως στο δημιουργημά του, το **Eye Harp**, επανακτούν (=ξαναβρίσκουν) μέρος του ενθουσιασμού και της χαράς που τους έχει στερήσει (=πάρει) το πρόβλημα της υγείας τους.

Τι ακριβώς όμως είναι το Eye Harp; Πρόκειται για (=είναι) ένα λογισμικό που βοηθά ανθρώπους με σοβαρές αναπηρίες να παίξουν μουσική με την κίνηση των ματιών ή του κεφαλιού τους. Είναι σημαντικό να αναφερθεί πως το πρόγραμμα αυτό διατίθενται δωρεάν στους χρήστες.

<https://www.lifo.gr/agora/i-anapiria-den-einai-pia-empodio-sti-moysiki-ekfrasi>

- Τι είναι το Eye Harp;
- Τι προσφέρει σε όσους το χρησιμοποιούν;
- Γιατί το θεωρείτε σπουδαία εφεύρεση;

D.IS.12

Collaboration
Station

Το γκράφιτι αυτό βρίσκεται στο 26^ο Δημοτικό Σχολείο στο Ίλιον της Αθήνας.

Σχολιάζουμε με τους συμμαθητές/τριες μας το γκράφιτι. Σε ποια σπουδαία αξία αναφέρεται;

Είναι στο σχολείο μας όλοι ίσοι;

Τι μπορούμε να κάνουμε εμείς ως σχολείο, για να εξασφαλίσουμε το γεγονός ότι όλοι οι μαθητές και οι μαθήτριες είναι ίσοι και ίσες και αντιμετωπίζονται ισότιμα;

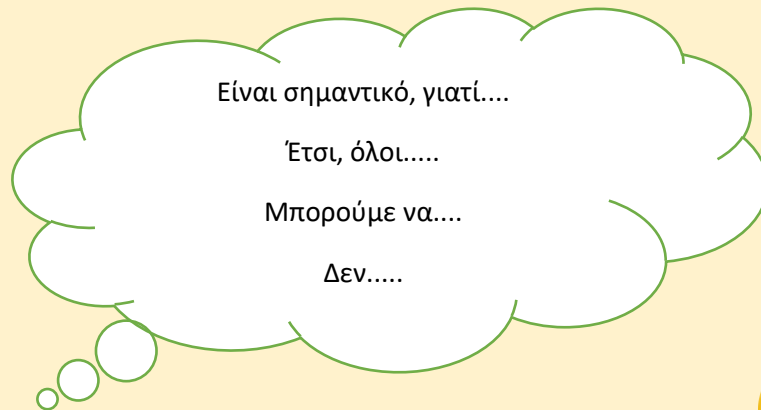
D.IS.13

Collaboration
Station

Αξίες- 17 στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης (στόχος 10). Διαβάζω τους στόχους.

Επιλέγω έναν και εξηγώ γιατί είναι σημαντικός.

Τι μπορεί να κάνει κανείς για να τον πετύχει; Γράφουμε 3 τρόπους.

D.IS.14

Technology
Station

Ο κινηματογράφος έχει πατρίδα;

Βλέπουμε τρέιλερ από ταινίες διαφορετικής προέλευσης (σκανδιναβική, Bollywood, ελληνική κ.ά.).

Τι διαφορές και τι ομοιότητες παρατηρούμε;

Συγκρίνουμε ως προς μουσική, χρώματα, θέμα, ηθοποιούς κ.ά.). Συζητάμε για πολιτισμικά χαρακτηριστικά που γίνονται εμφανή.

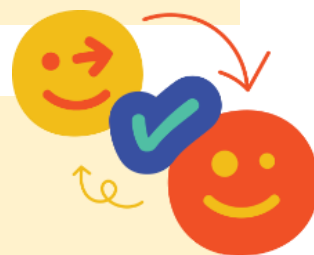
D.IS.15

Collaboration
Station

Βρίσκω την καταγωγή της τέχνης.

Βλέπουμε διάφορα έργα τέχνης.

Μαντεύουμε από ποια χώρα ή ήπειρο είναι. Πώς το καταλαβαίνω; Τι χαρακτηριστικά έχει;

D.IS.16
Teacher Station

Πώς μπορώ να κάνω τέχνη;

Πολλοί πιστεύουν ότι η τέχνη είναι προνόμιο των λίγων. Ισχύει;

Πού υπάρχει τέχνη γύρω μου;

Πώς μπορεί ένα παιδί που δεν έχει τη δυνατότητα να παρακολουθήσει μαθήματα τέχνης να έρθει σε επαφή μαζί της;

